

Innst. S. nr. 47

(2001-2002)

Innstilling fra sosialkomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Magnhild Meltveit Kleppa, Eli Sollied Øveraas og Rune J. Skjælaaen om tiltak for å motvirke fattigdom i Norge

Dokument nr. 8:2 (2001-2002)

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Det fremmes i dokumentet følgende forslag:

1. Stortinget ber Regjeringen revidere de veiledende satsene for sosialhjelp slik at de kommer på nivå med SIFOs sats for et standardbudsjett. Det må i tillegg være mulig å få dekket uforutsette utgifter, for eksempel til nødvendige medisiner, lege- og tannlegebehandling.
2. Stortinget ber Regjeringen endre retningslinjene for utmålingen av stønad til livsopphold slik at barnetrygd og engangsstønad ikke regnes med i inntekten ved beregning av sosialhjelpen.
3. Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om fortrinnsrett til og gratis barnehageplass og SFO til alle barn som har foreldre som har sosialhjelp og/eller trygd under et visst nivå som hovedinntekt.
4. Stortinget ber Regjeringen sørge for at bruk av hospits som boligløsning for barnefamilier opphører straks, og fremme en lov mot bruk av hospits for barnefamilier ut over nødløsning for meget kort tid.
5. Stortinget ber Regjeringen fremme et lov- og regelverk som gjør grunnskolen gratis, inkludert et forbud mot å kreve betaling for aktiviteter og virksomheter som utøves i skoletiden eller i skolens regi, og med nødvendige midler til kommunene som forutsetning.
6. Stortinget ber Regjeringen tilføre kommunene nødvendige ressurser som følge av økte sosialhjelpssatser, utgifter til medisiner, lege- og tannlegeutgifter, og gratis barnehage/SFO til sosialhjelps- og trygdemottakere under et visst nivå."

Som bakgrunn for forslaget framholder forslagsstillerne at fordelingspolitikken viser et samfunns menneskesyn, og at fattigdom og ulikheter er skammelig

for et rikt land som Norge. Det uttales at barnefattigdom er et alvorlig og uakseptabelt angrep på anstendighet og velferd i vår tid. Forslagsstillerne mener at på lang sikt kan en mykere arbeidslinje, en sosial boligpolitikk og lavere skatter for lavinntektsfamilier avskaffe fattigdommen, og at det på kort sikt er en rekke tiltak som kan settes ut i livet raskt for å redusere antallet fattige i Norge og for å sikre et verdig liv for flere.

Det vises til analysen i St.meld. nr. 50 (1998-1999) Utjammingsmeldinga og til at det der bl.a. framgår at utviklingen har gått i retning av marginalisering blant enkelte grupper i befolkningen, der svak økonomi i større og mindre grad faller sammen med lav utdanning, svak tilknytning til arbeidsmarkedet, dårlig helse og relativt dårlige boforhold. Det uttales at vi får stadig rapporter om mennesker som ikke har råd til mat, om foreldre som ikke har råd til å la barna delta i fødselsdager eller fritidsaktiviteter, og om syke som ikke har råd til å kjøpe medisin som de trenger.

Forslagsstillerne mener det er et stort behov for en ny og helhetlig tiltakskjede for å sikre velferdsstatens viktigste mål om å sikre alle innbyggere en økonomisk grunntrygghet.

Det framholdes at flere av forslagene til fordeling av inntekt og levekår fra Utjammingsmeldinga fikk flertall i Stortinget, men at vedtakene i liten grad er fulgt opp.

Det understrekes at det er et statlig ansvar å sørge for at kommunene gis mulighet til å tilby en grunnskole uten egenandeler, en barnehageplass også til dem som ikke kan betale, og stille bolig til rådighet også til sine mest vanskeligstilte. Forslagsstillerne forutsetter at kommunene blir tilført nødvendige ressurser til de merutgifter som følger av forslagene til strakstiltak for å motarbeide fattigdom.

Forslagsstillerne mener at de statlige veiledende sats for utmåling av stønad til livsopphold, er for lave, og at det er stor fare for at sosialhjelpssatsene kan føre

til at flere forblir fattige. Det vises til at Sosial- og helsedepartementets veiledende rundskriv sier at barnetrygd, kontantstøtte og engangsstønad skal trekkes fra når sosialhjelp utmåles. Forslagsstillerne mener det blir helt urimelig at de aller fattigste, som har sosialhjelp som hovedinntekt, i realiteten ikke mottar barnetrygd. Det vises videre til at Lovavdelingen i Justisdepartementet mener at barnetrygden ikke skal brukes til å betale skattegjeld fordi barnetrygden er barnets penger, men at det er anledning til å ilegge påleggstrekk i kontantstøtten. Forslagsstillerne mener at det med bakgrunn i lovavdelingens tolkning ikke lenger skulle være grunnlag for å regne barnetrygden som foreldrenes inntekt. Forslagsstillerne mener at det er urettferdig at den fordelingspolitiske virkningen som barnetrygden gir, blir fratatt barnefamilier som er avhengig av sosialhjelp.

Forslagsstillerne mener at det er særlig viktig for barn i familier som hovedsakelig har sin inntekt i form av sosialhjelp og/eller trygd, å ha barnehageplass. Som en kompensasjon for at barnefamilier som er uten arbeid og uten annen inntekt enn sosialhjelp ikke får tilbud om kontantstøtte, mener forslagsstillerne at det er riktig å tilby disse barna gratis og prioritert plass i barnehager og gratis plass i skolefritidsordning.

Forslagsstillerne peker på at engangsstønaden skal dekke utgifter knyttet til barnefødsel, og mener at det ikke er rimelig at den skal dekke utgifter til livsopphold.

Det vises til at Stortinget i forbindelse med behandlingen av Utjanningsmeldinga vedtok å be Regjeringen medvirke til at bruk av hospits som boligløsning for barnefamilier og enslige barn og ungdom opphører. Forslagsstillerne mener at tiltakene så langt har ikke vært tilstrekkelige, og peker på at det fremdeles er barnefamilier, enslige barn og ungdom som har hospits som bolig over lengre tid. For å forebygge skadevirkninger for barn av familier med så lav inntekt og manglende muligheter til annet enn hospits som bolig, ønsker forslagsstillerne å be om at Regjeringen tar initiativ til at det ikke lenger skal være adgang til å plassere barnefamilier og enslige barn og ungdom i hospits som annet enn en meget kortvarig nødløsning.

Det uttales at fjerning av alle egenandeler i grunnskolen er et viktig skritt på veien for å gjøre hverdagen lettere for mange foreldre og barn, og gi dem muligheten til et mer verdig liv.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Rolf Erling Andersen, Bjarne Håkon Hanssen, Britt Hildeng og Asmund Kristoffersen, fra Høyre, Beate Heieren Hundhammer, Bent Høie og Elisabeth Røbekk Nørve, fra Fremskrittspartiet, lederen John I. Alvheim og Harald T. Nesvik, fra Sosialistisk Venstreparti, Olav Gunnar Ballo og Sigbjørn

Molvik, fra Kristelig Folkeparti, Åse Gunhild Woie Duesund og Magne Aarøen, og fra Senterpartiet, Ola D. Gløtvold, viser til St.prp. nr. 1 (2001-2002) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 4 (2001-2002) og sosialministerens svar av 23. november d.å. på komiteens henvendelse.

Komiteen vil vektlegge betydningen av at innsatsen forsterkes overfor de aller svakeste og vanskeligstilte i samfunnet.

Komiteen merker seg statsrådets redegjørelse for forskjellen mellom SIFOs standardbudsjett for forbruksutgifter og stønad til livsopphold etter sosialtjenesteloven.

For å sikre barnefamilieene som er avhengig av økonomisk sosialhjelp et forsvarlig livsopphold, merker komiteen seg at Regjeringen har varslet at den vil endre de veiledende retningslinjene slik at disse i større grad tar hensyn til kostnadene ved å ha barn.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, sier seg enig i at det er riktig å opprettholde skille mellom et budsjett som skal være en standard for folk flest over en lengre periode, og veiledende retningslinjer for stønad til livsopphold som er ment å være en midlertidig ytelse.

Flertallet foreslår at dokumentet vedlegges protokollen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet mener at forslagsstillerne berører mange områder som er viktige for å bekjempe fattigdom i Norge. Disse medlemmer er opptatt av at det må føres en helhetlig politikk for sosial og økonomisk trygghet. Derfor må det legges vekt på politiske tiltak som medvirker til å unngå at fattigdom utvikles, som for eksempel flere og billigere barnehager, gratis grunnskole, gratis videregående skole, tilstrekkelige trygdeytelser og en sosial boligpolitikk. De som har kommet i en vanskelig økonomisk situasjon, og av den grunn har behov for økonomisk sosialhjelp, skal ha rett til en individuell behandling.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-2002) der Regjeringen vil at kontantstøtten skal holdes utenfor beregningsgrunnlaget ved utmåling av økonomisk sosialhjelp. Flertallet er ikke enig i at kontantstøtten skal holdes utenfor når sosialhjelp blir vurdert. Flertallet viser til at kommuneøkonomien er styrket med 70 mill. kroner for å kompensere kommunenes økte kostnader som følge av den foreslåtte regelendringen. Flertallet mener denne bevilgningen i stedet må brukes til å heve barnetilleggene i de veiledende sosialhjelpsatsene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at de veiledende sosialhjelpssatsene ble fastsatt våren 2001. Det er viktig å få evaluert hvordan disse har virket. Disse medlemmer mener likevel at det allerede nå kan fastslås at satsene må oppjusteres i 2002, i tillegg til at det må foretas en generell prisjustering. Særlig vil det være behov for en oppjustering av satsene for barn. Disse medlemmer vil også peke på behovet for å evaluere selve systemet for fastsettelse av sosialhjelpssatsene, bl.a. ved å vurdere hvilke offentlige ordninger som skal inkluderes i den enkelte sosialhjelpmottakers inntektsgrunnlag, og hvilket kostnadsnivå en skal legge til grunn. Disse medlemmer vil fremme konkrete forslag om en oppjustering av sosialhjelpssatsene i forbindelse med behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett våren 2002.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen evaluere systemet for fastsettelse av sosialhjelpssatsene, bl.a. ved å vurdere hvilke offentlige ordninger som skal inkluderes i den enkelte sosialhjelpmottakers inntektsgrunnlag, og hvilket kostnadsnivå en skal legge til grunn."

"Stortinget ber Regjeringen fremme konkrete forslag om en oppjustering av sosialhjelpssatsene i forbindelse med behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett våren 2002."

Komiteens medlem fra Senterpartiet vil subsidiært stemme for forslagene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet mener at staten skal ha veiledende satser for denne hjelpen. Avgjørende viktig både for å unngå fattigdom og for å bekjempe fattigdom er et inkluderende arbeidsliv.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet vil peke på at fortrinnsrett til, og gratis barnehageplass og SFO, til alle barn med foreldre som har sosialhjelp og/eller trygd under et visst nivå som hovedinntekt, vil kunne være et viktig tiltak for bekjempelse av fattigdom. Disse medlemmer ber Regjeringen arbeide videre med dette tiltaket, og ber om en nærmere redegjørelse for mulige økonomiske konsekvenser i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2002.

Disse medlemmer er enige i at det ikke bør være tillatt å bruke hospits som boligløsning for barnefamilier.

Disse medlemmer mener at en må sikre gjennomføring av opplæringslovens intensjon om en gratis grunnskole uten egenbetaling for aktiviteter og virksomheter i skoletiden eller når det er en del av undervisningsopplegget.

Disse medlemmer vil understreke at det er viktig at kommunene hele tiden tilføres nødvendige økonomiske ressurser til å kunne iverksette tiltak for å bekjempe fattigdom i Norge.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sikre gjennomføring av opplæringslovens intensjon om en gratis grunnskole uten egenbetaling for aktiviteter og virksomheter som utøves i skoletiden, eller i skolens regi når det er en del av undervisningsopplegget."

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti vil understreke at Regjeringen i større grad enn tidligere målretter innsatsen, slik at de tiltak som iverksettes, når dem som trenger hjelp mest. I den forbindelse vil disse medlemmer vise til at Samarbeidsregjeringen har funnet rom for å øke det inntektsprøvde barnetillegget for uføre- og alderspensjonister. I tillegg holdes kontantstøtten utenfor ved utmåling av sosialhjelp, sosialhjelpen prisjusteres og minstefradraget økes. Dette er tiltak som sammen med Regjeringens varslede fattigdomspakke vil bidra til å motvirke og bekjempe fattigdom både på kort og lang sikt. Disse medlemmer slutter seg også til Samarbeidsregjeringens syn om at man i større grad må fokusere på andre levekårsforhold enn bare inntekt.

Disse medlemmer vil henviser til Regjeringens varslede endring av finansiering av barnehagene, som innebærer å samle all offentlig støtte til barnehagene i ett statlig tilskudd fra 2003. I den forbindelse er disse medlemmer tilfreds med at Regjeringen vil avklare hvordan grupper med spesielle behov skal kunne gis et godt og rimelig barnehagetilbud.

Disse medlemmer registrerer at Regjeringen mener at hospits som boform for barnefamilier er uegnet både på lang og kort sikt, og at Regjeringen støtter opp om tiltak i samarbeid med kommunene og frivillige organisasjoner for å forebygge bostedsløshet. Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen vil utarbeide nasjonale kvalitetsstandarder for hospits, og ser på dette som et viktig tiltak for å gi svært utsatte grupper et bedre botilbud. Disse medlemmer uttrykker tilfredshet med at Regjeringen for neste år foreslår at boutgiftstaket i bostøtteordningen heves med 5 000 i Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger.

Disse medlemmer ser det som svært positivt at Regjeringen i statsbudsjettet for 2002 som et ledd i å fjerne egenandeler i skolen har lagt inn midler til kommunene slik at leirskoler blir gratis fra høsten 2002.

For å bekjempe fattigdommen er det også nødvendig å øke innsatsen overfor rusmiddelmissbrukere. Disse medlemmer ser frem til at den varslede handlingsplanen mot rusmiddelproblemer og forslag til tiltak foreligger. Det er også positivt at Regjeringen har fore-

slått å etablere flere lavterskeltilbud og å øke innsatsen på legemiddellassistert rehabilitering.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet mener at det skal være en prioritert politisk målsetning å bekjempe fattigdommen i befolkningen. Særlig gjelder dette fattige barnefamilier, lavt trygdede og langtids sosialhjelpsmottakere. Den generelle definisjonen av at en person er fattig, er at denne personen disponerer et pengebeløp under halvparten av medianinntekt. Fattigdomsbegrepet må likevel karakteriseres som relativt fordi den oppleves forskjellig av dem som berøres. Disse medlemmer presiserer at det er et gode i seg selv at de økonomiske forskjellene mellom innbyggerne er små. En politikk for å oppnå dette er langt mer omfattende enn å bekjempe fattigdommen blant de økonomisk mest svakerestilte.

Disse medlemmer mener at en fjerning av fattigdommen for de svært fattige må ha et kortsiktig og et mer langsiktig perspektiv. De kortsiktige løsningene ligger i å ta de ordningene i bruk som allerede finnes i dag, men at pengeutbetalingene øker opp til minimumsnivåer. Disse medlemmer ser dessverre at den politiske diskusjonen lett blir hvordan pengeutbetalingene skal kanaliseres, ikke hva f.eks. en arbeidsledig enslig forsørger minimum må ha for å leve anstendig. Disse medlemmer vil fremheve at det må være hva de svært fattige disponerer av midler til livsopphold, som må være fattigdomsdiskusjonens overordnede tema.

Disse medlemmer vil fremheve at ca. 30 pst. av sosialhjelpklientene også mottar ytelser fra folketrygden i en eller annen form. Mange sosialhjelpklienter er også søkere på trygdeytelser og må i ventetiden få sitt livsopphold dekket av sosialkontoret. Disse medlemmer foreslår derfor at de som har trygdeytelser som er så små at de er på et nivå under SIFOs satser for livsopphold, skal ha rett til trygd opp til dette nivået. Det må videre gis ordninger innen trygdeetaten som gjør at flere av dem som venter på trygdeytelser, får en form for ventepenger frem til endelig trygdevedtak fattes.

Staten og kommunene må etter disse medlemmers syn på sikt dele utgiftene til sosialhjelp. Disse medlemmer mener at sosialkontorer, barnevernskontorer, arbeidskontorer og trygdekontorer må ha en pålagt samarbeidsplikt fordi disse etatene ikke samarbeider godt nok i dag. Det vises i den sammenheng til forsøkene på innføring av offentlige servicekontorer i kommunene. Disse medlemmer mener videre at fleksibiliteten mellom å motta sosialhjelp og arbeid må vurderes av Regjeringen, slik at en sosialhjelpsklient skal kunne motta noe lønn uten at sosialhjelpen avkortes krone for krone. Det henvises i den sammenheng til den økte fleksibiliteten mellom arbeid og trygd de siste årene.

Disse medlemmer vil fremheve at en bedring av boligsituasjonen for fattige ofte vil avhjelpe en del av

de mange problemer gruppen av svært fattige ofte har. Disse medlemmer vil derfor arbeide aktivt for en omfattende utbygging av billige utleieboliger, og for at de kommunale boligene som leies ut av sosiale årsaker, husleiereguleres.

Disse medlemmer vil fremheve at flere av ovennevnte forslag allerede ligger i den danske og til dels i den svenske sosialhjelpsordningen.

Disse medlemmer mener at fattigdomsproblemet må løses med både kortsiktige og langsiktige tiltak. Med utgangspunkt i sosialministerens svarbrev synes det ikke som om Samarbeidsregjeringen har tenkt å handle ut fra en slik strategi. Disse medlemmer vil påpeke at Regjeringen nå kunne støtte og også komme med nye forslag når det gjelder både kortsiktige og langsiktige tiltak; for snarlig bedring vil det være spesielt viktig å få realisert og satt ut i livet tiltak som gir rask virkning og forbedring for de som har det vanskeligst.

Disse medlemmer mener at en rask revidering av satsene for sosialhjelp opp på nivå med SIFOs satser for et standardbudsjett ville gitt øyeblikkelig forbedring. Videre burde Regjeringen presisere overfor sosialtjenesten at uforutsette og nødvendige utgifter til for eksempel medisiner, lege- og tannlegebehandling skal dekkes utover de faste livsoppholdssatsene.

Disse medlemmer vil understreke at barnetrygd og engangsstønad ikke skal regnes med i inntekten ved beregning av sosialhjelpen. Dette underbygges av den juridiske vurdering som er gjort av Justisdepartementets lovavdeling og avgjørelse i Høyesteretts kjæremålsutvalg når det gjelder bruken av barnetrygden til dekning av skattegjeld/skattekrav. Disse medlemmer mener at barnetrygden er en universell ordning til alle barnefamilier, som skal gå uavkortet til alle, også familier som mottar sosialhjelp. Disse medlemmer vil påpeke at det er spesielt viktig for vanskeligstilte barnefamilier og barna i disse familiene at de kan få et tilbud om barnehageplass/SFO uten at dette må avslås på grunn av dårlig betalingsevne. Det er viktig at dette forholdet kan avklares snarest mulig.

Når det gjelder bruken av hospits som boligløsning for barnefamilier, vil disse medlemmer vise til de vedtak Stortinget allerede har gjort i den anledning. Regjeringen burde hatt en så offensiv holdning til dette spørsmålet at den sa seg enig i et lovforslag som forbød bruk av hospits for barnefamilier utover nødløsning for meget kort tid. Regjeringen burde så følge opp med en aktiv støtte til kommunene for mer sosial boligetablering både på kort og lang sikt.

Disse medlemmer er fornøyd med at Regjeringen varsler endringer i opplæringsloven våren 2002, og at dette skal føre til en fjerning av egenandelene i skolen. Dette må imidlertid føre til at kommuneøkonomien blir styrket, og disse medlemmer vil understreke at Regjeringen må ha en bredere tilnærming til sammenhengen mellom fattigdomsproblemene og kommunenes økonomi enn det sosialministeren konkluderer med i sitt brev av 23. november d.å.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti mener det viktigste kortsiktige tiltaket for å få avhjulpet en del av fattigdommen, er at det eksisterer nasjonale minstenormer for sosialhjelpsutbetalinger basert på SIFOs norm for livsopphold. Slike minstenormer må da være juridisk bindende for kommunene. Disse medlemmer slutter seg til forslag nr. 1 om at dagens veiledende norm fra Sosial- og helsedepartementet heves til SIFOs satser for et standardbudsjett til livsopphold. Disse medlemmer fremhever at dagens veiledende normer ikke er bindende for kommunene slik disse medlemmer ønsker.

Disse medlemmer går inn for at normene for sosialhjelp skal være basert på SIFOSs norm for livsopphold (boughtgifter holdt utenom), og at disse normene er rettslig bindende for kommunene.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen gjøre SIFOs satser bindende for kommunene ved utmåling av økonomisk sosialhjelp til livsopphold."

Disse medlemmer vil i tillegg slutte seg til forslag nr. 2 som går ut på at barnetrygd og engangsstønad ikke skal regnes med ved utmåling av stønad til livsopphold.

Disse medlemmer ser det som viktig å sikre barnehageplass til de minst bemidlede. Disse medlemmer vil likevel ikke støtte forslag nummer 3 om gratis barnehageplass til alle barn som har foreldre som har sosialhjelp og/eller trygd under et visst nivå som hovedinntekt. Disse medlemmer mener at det er uklart hva som blir konsekvensene av forslaget. Forslaget er ellers uklart når det gjelder hvem som skal kunne få gratis barnehageplass. Disse medlemmer vil fremheve at Sosialistisk Venstrepartis barnehagepolitikk er et barnehagetilbud til alle, gratis kjer-netid og kr 1 140,- i egenandel for tiden utover kjer-netiden.

Disse medlemmer slutter seg for øvrig til forslagene 4 (om at hospits ikke er løsningen for barnefamilier), 5 (grunnskolen skal være gratis) og 6 (staten dekker ekstraomkostningene ved forslagene).

Komiteen fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at bruk av hospits som boligløsning for barnefamilier opphører. Bruk av hospits for barn og barnefamilier utover rene nødløsninger kan ikke aksepteres."

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen vurdere en ordning med fortrinnsrett til, og gratis barnehageplass og SFO, til alle barn som har foreldre som har sosialhjelp og/eller trygd under et visst nivå som hovedinntekt. Stortinget ber om at det legges fram en sak om dette senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2002."

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen endre retningslinjene for utmåling av stønad til livsopphold slik at barnetrygd og engangsstønad ikke regnes med i inntekten ved beregning av sosialhjelpen."

Komiteens medlem fra Senterpartiet fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen tilrettelegge nødvendige ressurser som følge av økte sosialhjelpssatser, utgifter til medisiner, lege- og tannlegeutgifter, gratis barnehage/SFO til sosialhjelps- og trygdemottakere under et visst nivå. På samme måte må kommuneøkonomien styrkes slik at grunnskolen har tilstrekkelig med ressurser uten at elevene skal kreves for egenandeler."

"Stortinget ber Regjeringen revidere de veiledende satsene for sosialhjelp slik at de kommer på nivå med SIFOs satser og norm for livsopphold. Det må i tillegg være mulig å få dekket uforutsette utgifter, f.eks. til nødvendige medisiner, lege- og tannlegebehandling."

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti vil subsidiært stemme for Senterpartiets forslag angående revisjon av sosialhjelpssatsene.

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet:

Forslag 1

Stortinget ber Regjeringen sikre gjennomføring av opplæringslovens intensjon om en gratis grunnskole uten egenbetaling for aktiviteter og virksomheter som utøves i skoletiden, eller i skolens regi når det er en del av undervisningsopplegget.

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringen vurdere en ordning med fortrinnsrett til, og gratis barnehageplass og SFO til, alle barn som har foreldre som har sosialhjelp og/eller trygd under et visst nivå som hovedinntekt. Stortinget ber om at det legges fram en sak om dette senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2002.

Forslag fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 3

Stortinget ber Regjeringen evaluere systemet for fastsettelse av sosialhjelpssatsene, bl.a. ved å vurdere hvilke offentlige ordninger som skal inkluderes i den enkelte sosialhjelpmottakers inntektsgrunnlag, og hvilket kostnadsnivå en skal legge til grunn.

Forslag 4

Stortinget ber Regjeringen fremme konkrete forslag om en oppjustering av sosialhjelpssatsene i forbindelse med behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett våren 2002.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet:*Forslag 5*

Stortinget ber Regjeringen endre retningslinjene for utmåling av stønad til livsopphold slik at barnetrygd og engangsstønad ikke regnes med i inntekten ved beregning av sosialhjelpen.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:*Forslag 6*

Stortinget ber Regjeringen gjøre SIFOs satser bindende for kommunene ved utmåling av økonomisk sosialhjelp til livsopphold.

Forslag fra Senterpartiet:*Forslag 7*

Stortinget ber Regjeringen tilrettelegge nødvendige ressurser som følge av økte sosialhjelpssaker, utgifter til medisiner, lege- og tannlegeutgifter, gratis barnehage/SFO til sosialhjelps- og trygdemottakere under et visst nivå. På samme måte må kommuneøkonomien

styrkes slik at grunnskolen har tilstrekkelig med ressurser uten at elevene skal kreves for egenandeler.

Forslag 8

Stortinget ber Regjeringen revidere de veiledende satsene for sosialhjelp slik at de kommer på nivå med SIFOs satser og norm for livsopphold. Det må i tillegg være mulig å få dekket uforutsette utgifter, f.eks. til nødvendige medisiner, lege- og tannlegebehandling.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til dokumentet og det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I

Stortinget ber Regjeringen sørge for at bruk av hospits som boligløsning for barnefamilier opphører. Bruk av hospits for barn og barnefamilier utover rene nødløsninger kan ikke aksepteres.

II

Dokument nr. 8:2 - forslag fra stortingsrepresentantene Magnhild Meltveit Kleppa, Eli Sollied Øveraas og Rune J. Skjælaaen om tiltak for å motvirke fattigdom i Norge – vedlegges protokollen.

Oslo, i sosialkomiteen, den 5. desember 2001

John I. Alvheim
leder

Beate Heieren Hundhammer
ordfører

Åse Gunhild Woie Duesund
sekretær